

ČEZ DESET LET NA MESEC

V francoskih učenjaških krogih so doslej opazovali poskuse z raketami zelo skeptično, zato prihaja tem neprizakoraneje porcello, da se je te dni vršilo na Sorkoni predavanje o raketnem poletu v vesmirje. Predaval je o tem predmetu znani francoski učenjak Esnault-Pelterie, predsednik društva francoskih izumiteljev in tehnikov. Za predavanje je vladalo tako ogromno zanimanje, da je bila velika dvorana univerze premajhna za poslušalce in preko 1000 oseb ni moglo na predavanje. Izvajanja učenjaka Esnaulta, so skočila kakor najbujejoča fantazija, toda predavatelji jih je pojkrepil s tako tehnimičnimi dokazi, da so poslušalci dobili dojem, da se bodo te fantazije uresničile v najkrajšem času.

Učenjak je najprej razložil težave, ki jih je treba premagati, preden je misliti na uspešen polet v vesmirje. Vsi dosedanji načini takih poletov niso obstali pred strogo kritiko strokovnjakov in so bili označeni kot neunesljiviji. To velja za katerevso, o katerem ju sanjal Jules Verne in za slične domačke. Vse izgleda na uspeh pa ima raketa. Da prodre preko območja zemeljske tehnosti, mora leteti z začetno hitrostjo 11 km v sekundi. Dosega se hitrosti ni nemogoča, kajti že danes je mogoče razviti to brzino s pomočjo tekuših gomialnih snovi, kakor vod'ka in alkohola, morda tudi eksplozivne plina. Pótvjanje na mesec bi trajalo 48 ur, ko pa bodo odkrili, se neinkovitevje pogonske snovi, pa bo mogoče premagati razdalje med zemljami in mesečih v takih dveh do treh urah. Sprva ne bo mogoče misliti na pristanek na mesecu, marveč ga bo morala raketa le obleteti ter se vrnila na zemljo.

Tupatam se zgoditi, da nekateri inozemci dobijo od priseljeniške oblasti svarilo, nad odpotujejo. Ako to storijo takoj, ne da bi čakali na ajetacijo, obravnavo in deportacijsko postopek, tedaj se navadno ne izdaja formalno povelje za deportacijo. V takih slučajih ni razloga, zakaj bi se taki inozemci ne povrnili zakonito, čim prej morejo.

Legalizacija bivanja.

Vprašanje: Prestopil sem kašadsko mesto leta 1915, ne da bi bil pregledan od priseljeniške oblasti. Ako registracija inozemcev bi bila vzakonjena, sem v nevarnosti deportacije?

Odgovor: Niste podvrženi deportaciji radi nezakonjega prihoda. Nikdo, ki je prišel nezakonito pred dnem 1. julija 1924, ne more biti deportiran vsled tega razloga. Povrh tega, kljorok je prišel pred dnem 3. junija 1921, sme zaprositi za certifikat registracije pri najbližji priseljeniški postaji. Za prošnjo služi posebna tiskovina (Form 639) v dvopisu. Treba priložiti šest fotografij v predpisani velikosti in Money Order za \$20, in poslati prošnjo na najbližjo priseljeniško postajo. Prošnjo treba podpisati pred notarji. Adrese priseljeniških postaj so navedene v tiskovini. Prodlec bo potem povabil na izpit skupaj z dvema pricama.

Certifikat registracije legalizira bivanje v tej deželi. Potem lahko storiti potrebne korake za naturalizacijo.

Pripustite nepismenih oseb

Vprašanje: Bo nepismena žena naturalizirana državnana pripisana v Združene države? Kaj pa glede staršev in otrok?

NESTVOR Z ENIM OČESOM.

18-letna Gaetana Venticinque iz Palerma (Južna Italija) je rodila nestvor, ki je umrl kratko po porodu. Glavo je imel večjo od ostalega telesa, sredi čela pa eno oko. Nosu spatek ni imel, na njegovem mestu je bil nekaj rilcu podobnega. Nestvor so oddali vsečilski kliniki.

V spomin

prve obletnice smrti naše in nikdar pozabljene sproge in matere

Christine E. Vadnal

Oj usoda, ti življenje nam prehitro začrena, radoš v srčnu nam trpljenju vašem naenkrat spremenila.

Solza pada še neteta, ker odšla od nas si ti, kruta smrt Te nam je vzela, srce nam se žalosti.

Srčno ljubljena mamati, z deco je ostal soprog, težka bila v ločitvi, ko odvzel te nam je Bog.

Že eno leto grob Te krije, ko si v večnosti so podala, lepše zdaj te solnce sije, vašem v spominu si ostala.

Pustila nas si na tem svetu stara dva in dvajset let v čeznake dobe lepem cvetu prišla smrt Te nam je vzela.

Zalučajoč ostali:

LUDVIG VADNAL, soprog
CHRISTINA, hči
LUDVIG, sin

Cleveland, O., 26. maja.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

Problemi priseljenca

Prostovoljni odhod in deportacija

Vprašanje: Neki moj prijatelj je postal v Združenih državah dalje, kot mu je bilo dovoljeno, in izdano je bilo povelje za njegovo deportacijo. Dotik pa je dovoljenje, da sme oditi prostovoljno. To je tudi storil. Ali smo priti nazaj na oblik v Združene države?

Odgovor: Ako Vaš prijatelj je bil aretiran in po obravnavi pred priseljeniškim inšpektorjem je bil iz Washingtona izdan povelje za deportacijo (warrant for deportation), on ne sme nikdar povrniti se v Združene države, tudi če je dobil dovoljenje odpotovati na svoje lastne stranske in take se izognil formalni deportaciji. Po zakonu od 24. junija 1929 so taki inozemci izključeni iz Združenih držav. Z neke strani v Kongresu je bilo nagnjeno sprememiti to strogo določbo zakona, ali dosedaj je že vedno v veljavi, in noben inozemec, ki je bil nekdaj deportiran ali proti kateremu je bilo izdano povelje za deportacijo, sme zaprositi za pripustitev v Združene države.

Tupatam se zgoditi, da nekateri inozemci dobijo od priseljeniške oblasti svarilo, nad odpotujejo.

Ako to storijo takoj, ne da bi čakali na ajetacijo, obravnavo in deportacijsko postopek, tedaj se navadno ne izdaja formalno povelje za deportacijo. V takih slučajih ni razloga, zakaj bi se taki inozemci ne povrnili zakonito, čim prej morejo.

Inozemski mornarji

Vprašanje: Neki mornar je postal 1. 1925. zapustil ladjo in ostukal. Po starem zakonu, tak mornar je mogel deportiran tisti samotek tren let po nepostavinem prihodu. Kako pa je to sedaj?

Odgovor: Department of Labor je mnenja, da se priseljeniški zakon od leta 1924 razteza tudi na inozemski mornarje. Nedavno je bila ukazana deportacija nekoga mornarja iz Jugoslavije, ki je dezerteril ladjico I. 1924 v novembra. Vsled njegovega priziva (habeas corpus) je bil sicer izpuščen, ali vlada je vložila priziv proti izpuštni v federalno priziv sodišče je ugodilo priseljeniški oblasti. Ker je v tem pogledu nasprotjujoči si pravil, pričakuje se, da bo stvar prisija pred Vrhovno sodišče, tako da stvar enkrat za vselej rešena.

Inozemski mornarji imajo načadno pravico ostati v Združenih državah 60 dni. Po preteklu te dobe, se smatra, da so tukaj nezakonito.

Starostne pokojnine v New Yorku

Vprašanje: Čital sem v časopisu, da obstoji v državi New York zakon o starostnih pokojnih. Ali so priseljeni tudi vpravljeni? Kako pa je v drugih državah?

Odgovor: New York je enajsta država, ki je sprejela tak zakon Države California, Colorado, Kentucky, Maryland, Minnesota, Montana, Nevada, Utah, Wisconsin in Wyoming so že prej imeli zakon o starostnih pokojnih. Po zakonu države New York ima pravico do starostne podpore vsaka oseba v starosti čez 70 let, ki se ne more vzdrževati in ki nima otrok ali drugih ljudi, ki bi bili v stanu skrbeti za njo. Prosilec mora biti državljan Združenih Držav, stanovati v državi vsaj 10 let pred prošnjo in dotočnega okraja vsaj leta dni.

Zakon o trgovskih znakih.

Vprašanje: Ako nekdo rabi v svoji trgovini trgovsko znak (trade mark), ki je bila registrirana, sme kdaj drugi rabiti isto ali enako znak?

Odgovor: V takih stvari je najbolje obrniti se na dobrega odvetnika. Trade-mark je po zakonu vsako geslo ali znak, ki se rabi na blagu, da se označi kdo je fabrikant in od koder blago prihaja. Registracija sama na sebi ni že dokaz o lastnosti trgovske znak. Povrh tega trgovska znak, ki je le zemljepljivo ime ali označba, oziroma ime ali priimek družbe, ne more se registrirati.

Tvoje nad vse skrbne roke v grobu že počivajo, naša žalujoča srca nikjer pokoja nimajo.

Zalučajoč ostali:

LUDVIG VADNAL, soprog
CHRISTINA, hči
LUDVIG, sin

Cleveland, O., 26. maja.

PRAH IN JETIKA

Docent dr. Ivan Matko

Pri dihanju pride tudi precej prahu z vdihanim zrakom v razne dele naših dihal. Praktično izkušto uči, da primesi majhne množiči znatnejših poškodb v človeku prahu, ki v svoje telo sprejmejo prase in jih odvaja v žleze, v pljučno tkivo in v pojedincu. Na poti krvnega obtočja prispe prah tudi v druge, oddaljene dele telesa. Prah nekatere snovi ostane tako po obliki akorativno vplivaljajo na soki našega telesa v različnih delavcih v tovarnah in pri strastnih kadičih, "bakrenasta" pri delavcih v bakreni industriji, "ultramarinasta" pri delavcih v steklarski in porcelanski industriji, itd. Težke izpremembe v pljučnem tkivu pa ne povzročajo le anorganski drobci, kakor n. pr. kamna, kovine itd., marveč slično izmekujoči tudi drobci organskih snovi, kakor n. pr. lesa, volne, bombaže in druge vrste prahu.

Kakor rečeno, n. e povzročajo majhna množina prahu znatnejših izprememb v pljučnem tkivu. Večje množine pa dražijo sluznice, kot je telo v povzročajo v nej otoček, odnosno kataralne izpremembe, kakor n. pr. kronični snovi, kateri katarji, kataralne pljučnice, odebelenje in pigmentacija zmesnih sten, ki ločijo posamezne lobule, nadalje atelektaze, induracije zaradi ohlaplosti tkiva in intersticne, indurirajoče pljučnice.

Na tej podlagi vznikneta marsikateri težki emfizem (naduha) in marsikatero razširjenje sapnikovih vej (bronchiektazije). Večji del teh izprememb sponi na kroničenem vnetju pljučnega tkiva, povzročajo ali celo osirijo. Za človeški organizem je jetična kal najbolj nevaren bacil, to pa zaradi stupov, ki jih vsebuje v izločju, kakor tudi s podlagi.

Za naselitev v razpoloditev kraljevskih kraljev v pljučnem tkivu tvori ugodna tla ne le kronično vdihavanje prahu, marveč učinkuje v tem smislu tudi razni plini, ki jih vdihavamo daljšo dobo. V tem smislu učinkuje tudi kronični katarji, nastali na katerikoli podlagi.

Si meri nego pljuča, zaprašena s prahom saj, premoga itd. S tega vidika je treba izognjenje posameznih poklicev za jetiko tudi pravilno presojati.

Prah je torej nevaren za pljučno tkivo, ker draži sluznice. Pod vplivom teh dražiljav izloča sluznice večje ali manjše množice pravno čisto sluzastega izločja, ki se pomeša s prahom. Izloček je izpočetka svetel, čist in prozoren, pozneje pa postane zelenkaste, nato rumenkaste in slednje rumenkasto-umazane barve. Pologoma izpodne gornji izmeki popoloma pravno čisto sluz. Ze je prvega početka katarja se opaža v pljučnem tkivu ali manjša množina pravne barve v obliki temnih ali črnih pličic, prog, zrcnic, itd. Take pličice se opazijo v pljučnem tkivu na površini sluznice, kar je zelo nepravilno.

Zaradi poškodovanja zaščitne naprave se v oprasnih pljučnih delih našelijo kali ne le tako rade, marveč se tam tuji razpolode.

Mnogo pa jih ne običa na sluznicah.

Na tej podlagi vznikneta marsikateri težki emfizem (naduha) in marsikatero razširjenje sapnikovih vej (bronchiektazije). Večji del teh izprememb sponi na kroničenem vnetju pljučnega tkiva, povzročajo ali celo osirijo. Za človeški organizem je jetična kal najbolj nevaren bacil, to pa zaradi stupov, ki jih vsebuje v izločju, nato razni plini, ki jih vdihavamo daljšo dobo. V tem smislu učinkuje tudi kronični katarji, nastali na katerikoli podlagi.

(Dalej prihodnjije.)

TEMELJ VODSTVA

